

жението на четата и за станалитѣ сражения тѣ осведомявали всѣкидневно русенския валия Сабри паша, който отъ своя страна донасялъ на Високата порта за взетитѣ мѣрки. Въпрѣки всичката тая мобилизация на стражари, черкези, татари, помаци, редовна войска, пехота и конница, Хаджи Димитъръ е отстоявалъ храбро на позициитѣ си при всѣка среща съ потеритѣ. Денемъ четата се сражавала, а нощемъ тя си пробивала пътъ по посока на Стара-планина. Всѣко връщане назадъ презъ Дунава било изключено. Отъ друга страна българското население не било организирано въ революционни комитети за да даде подслонъ или подкрепа на четата. На Хаджи Димитъръ не оставало друго освенъ да се покаже достоенъ за своя геройски подвигъ и да се самопожертвува.

Извънредниятъ комисаръ Митхадъ паша, въ своя рапортъ отъ 23 юлий до великия везиръ, като донася за станалитѣ сражения съ четата при Караисенскитѣ лозя, въ корията на Хуршидъ бея при с. Батакъ, при Вишовградъ (Бѣла-черква), Канлж-дере, после на Бузлуджа, пише между другото:

... „Въпрѣки голѣмитѣ усилия, положени за залавяне четниците живи, никой отъ тѣхъ не искалъ да се предаде. Въ повечето случаи тѣ били укрепени въ кории, а войската и милицията били на открито. Отъ редовната войска и полицията сж убити 17 души и 25 ранени. **Никой отъ заловенитѣ не се е предалъ, преди да бжде раненъ на 2—3 мѣста.** Имало е и такива, които не се спирали предъ нищо. Такъвъ е случаятъ съ I или II писаръ на четата: раненъ въ крака, подъ предлогъ че иска да се предаде, захвърлилъ пушката, но, като се приближили да го хванатъ, изгърмѣлъ съ скритъ у него револверъ и, следъ като наранилъ тежко единъ юзбашия, единъ стражаръ и единъ цивилень, той се самоубилъ.“

Въ сщщото време цариградскиятъ вестникъ *Courcier d'Orient* съ дата отъ 30 юлий (18 ст. стилъ), по сведения черпени отъ официаленъ източникъ, хроникира боя на Бузлуджа съ следнитѣ редове: „И отъ дветѣ страни битката станала съ жестоко упорство. Борбата се продължила повече отъ петъ часа. Хаджи Димитъръ, тежко раненъ, насмалко щѣлъ да падне въ ржцетѣ на турскитѣ войници; но, въоржженъ съ револвера си, той се борилъ до последнята минута съ една храбростъ достойна за по-друго време. Най-после той падналъ. Сабята му, револверътъ, единъ бинокълъ и много писма се пратили на Митхадъ паша въ Русе.“